

**ORDE DER APOTHEKERS
NATIONALE RAAD**

Jaarverslag 2018

INHOUD

VOORWOORD	1
DEEL 1. DE NATIONALE RAAD	2
I. SAMENSTELLING VAN DE NATIONALE RAAD.....	2
II. INTERNE ACTIVITEITEN	3
A. <i>Zittingen van het Bureau/de Raad</i>	3
B. <i>Werkgroepen</i>	3
III. NATIONALE GROEPEN EN COMMISSIES	4
A. <i>Inter-ordes</i>	4
B. <i>Federatie Vrije Beroepen – Werkgroep “Insolventie”</i>	4
C. <i>Federatie Vrije Beroepen – Werkgroep « Ondernemingsrecht »</i>	6
D. <i>eHealth-platform</i>	6
E. <i>Misbruik van geneesmiddelen</i>	6
IV. <i>Europese en internationale organisaties</i>	7
A. <i>Pharmaceutical Group of the European Union (PGUE)</i>	7
B. <i>EurHeCA</i>	7
C. <i>Conférence Internationale des Ordres de Pharmaciens Francophones (CIOPF)</i>	8
V. <i>Contacten met externe partners</i>	8
VI. <i>Activiteiten bij de universiteiten</i>	10
DEEL 2. TUCHTACTIVITEIT	11
DEEL 3. ADMINISTRATIEVE DIRECTEURS	14
I. <i>Werking van de Nationale Raad</i>	14
II. <i>Contacten met de Raden</i>	14
A. <i>Hernieuwing van de leden</i>	14
B. <i>Contacten met Provinciale Raden</i>	15
III. <i>Financieel beheer</i>	15
IV. <i>Logistiek</i>	16
A. <i>IT</i>	16
B. <i>Gebouwen</i>	16
C. <i>Andere</i>	16
V. <i>Personeelsbeleid</i>	16
DEEL 4. JURIDISCHE DIENST	17
I. <i>Geschillenbeheer</i>	17
A. <i>Tuchtgeschillen</i>	17
B. <i>Geschillen van gemeen recht</i>	17
II. <i>Juridische adviezen</i>	18
A. <i>Vragen van apothekers en derden</i>	18
B. <i>Vragen van de organen van de Orde en hun leden</i>	21
C. <i>Adviezen en communicaties</i>	21
III. <i>Externe vergaderingen</i>	22
A. <i>Tussenkomen als spreker</i>	22
B. <i>Punctuele vergaderingen</i>	23
C. <i>Colloquia en seminaries</i>	23
BESLUIT	24

VOORWOORD

De **Orde der Apothekers** werd opgericht in 1949 onder andere om de commercialisering van het beroep tegen te gaan.

De Orde wordt nu voornamelijk geregeld door het Koninklijk Besluit nr. 80 van 10 november 1967 betreffende de Orde der Apothekers (hieronder “K.B. nr. 80”) en door het Koninklijk Besluit van 29 mei 1970 tot regeling van de organisatie en de werking der raden van de Orde der Apothekers (hieronder “K.B. van 29 mei 1970”); deze wijken niet af van de doelstellingen van de wetgever van 1949. De Orde is een **publiekrechtelijke instelling** die rechtspersoonlijkheid geniet (K.B. nr. 80, art. 1). Haar juridische bevoegdheid wordt beperkt tot de realisatie van haar doel.

Geen enkele bepaling van bovenvermelde Koninklijke besluiten verwoordt op een duidelijke en volledige manier het doel van de Orde. Het is de gecombineerde lezing van verschillende bepalingen en van de Parlementaire stukken, alsook de analyse van de bevoegdheden van de organen van de Orde die toelaten het doel te begrijpen dat de wetgever haar heeft toegekend. De Orde der Apothekers wordt dus bekleed met een **opdracht van algemeen/publiek belang ter bescherming van de volksgezondheid**: hij schept de maatschappelijke en zedelijke voorwaarden die noodzakelijk zijn voor het vertrouwen van de patiënt en van de maatschappij tegenover het beroep van apotheker.

Om deze opdracht te vervullen moet elke persoon die het wettelijk diploma van apotheker bezit en de artsnijbereidkunde wettelijk in België wenst uit te oefenen noodzakelijkerwijs ingeschreven zijn bij de Orde der Apothekers (momenteel zijn meer dan 13 000 apothekers ingeschreven: officina-apothekers, ziekenhuisapothekers, klinisch biologen, industrie-apothekers). Ten opzichte van deze personen, beschikt de Orde der Apothekers over een **reglementaire bevoegdheid** (opstellen van een deontologische Code), een **rechterlijke tuchtbevoegdheid** (vervolgen van deontologische inbreuken) en een **administratieve bevoegdheid** (beslissen over de toelating van de leden en het opmaken van de lijst). Deze bevoegdheden zijn verdeeld tussen de organen van de Orde - Provinciale Raden, Raad van Beroep en Conseil d’appel, Nationale Raad - door de verschillende specifieke taken die aan hen voorbehouden worden.

2018 was een uitzonderlijk druk jaar. Verkiezingen binnen de Orde, de nieuwe insolventiewet, opfrissing van de gebouwen...

Dit jaarverslag heeft tot doel de activiteiten van de Nationale Raad in de loop van het jaar 2018 voor te stellen (**Deel 1**), met een bijzondere focus op de activiteiten van de twee diensten die de dagelijkse werking ervan verzekeren: de administratieve directeurs (**Deel 3**) en de juridische dienst (**Deel 4**). Ook al valt de tuchtactiviteit niet binnen de bevoegdheid van de Nationale Raad, ze berust toch hoofdzakelijk op de deontologische principes die hij vaststelt. Deze activiteit wordt dus ook in dit jaarverslag voorgesteld met statistieken (**Deel 2**).

Figuur 1. De Orde der Apothekers, haar organen en haar personeel

DEEL 1. DE NATIONALE RAAD

De Nationale Raad van de Orde der Apothekers heeft als taak de algemene beginselen en de regels die de Code van de farmaceutische plichtenleer vormen vast te stellen en deze aan te vullen of nader te omschrijven op basis van de rechtspraak van de Provinciale Raden, de Raad van Beroep en de Conseil d'appel, van dewelke hij een repertorium van de beslissingen bijhoudt (K.B. nr. 80, art. 15, § 1 en § 2, 1°).

Bovendien (K.B. nr. 80, art. 15, § 2),

- Kan de Nationale Raad op eigen initiatief of op aanvraag van de openbare overheid, van openbare instellingen of van beroepsverenigingen van apothekers, gemotiveerd advies geven over algemene vragen, over beginselvraagstukken of over regelen van farmaceutische plichtenleer.
- Bepaalt en int hij de bijdragen, nodig voor de werking van de Orde.
- Treft hij alle nodige maatregelen voor de verwezenlijking van het doel van de Orde, d.w.z. voor de uitvoering van zijn opdracht van algemeen belang ter bescherming van de volksgezondheid.

De uitoefening van deze bevoegdheden heeft zich in 2018 vertaald naar verschillende interne activiteiten (II.), naar de deelname aan de activiteiten van diverse nationale groepen en commissies (III.), maar ook van Europese/internationale organisaties (IV.), regelmatige contacten met externe partners (V.) en wisselwerking met de universiteiten (VI.). Al deze activiteiten worden hieronder beschreven na het overzicht van de samenstelling van de Nationale Raad (I.).

2

I. Samenstelling van de Nationale Raad

Krachtens het K.B. nr. 80 (art. 14) omvat de Nationale Raad van de Orde der Apothekers een afdeling met het Nederlands en een afdeling met het Frans als voertaal. Hij is samengesteld uit

- Tien leden apothekers verkozen voor een termijn van zes jaar door elke Provinciale Raad uit zijn midden of er buiten (voor ieder effectief lid is er een plaatsvervangend lid);
- Zes leden professoren die de farmaceutische faculteiten van de Universiteiten te Brussel (VUB en ULB), Luik, Leuven (KUL en UCL) en Gent vertegenwoordigen en die voor een termijn van zes jaar door de Koning worden benoemd (voor ieder effectief lid is er een plaatsvervangend lid). De Universiteit van Antwerpen heeft haar farmaceutische faculteit na de aanneming van het K.B. nr. 80 opgericht en wordt daarom enkel uitgenodigd op de Nationale Raad.

Beide afdelingen van de Nationale Raad worden bijgestaan door een magistraat, die

Figuur 2. Samenstelling van de Nationale Raad tot december 2018

Nationale Raad		
Afdeling FR		
Afdeling NL		
Voorzitters	Prof. B. Pirotte	Prof. G. Laekeman
Magistraten bijzitters	M. J. Simons (effectief)	
	M. P. Boudolf (plaatsvervangende)	
Vertegenwoordigers universiteiten	Prof. V. Lascour	Prof. D. Deforce
	Prof. J. Nève	Prof. F. Puttemans
Ondervoorzitters	Apr. E. Balza	Apr. R. Verthongen
Secretarissen	Apr. M. Bouillon	Apr. R. Van Hautekerke
Leden apothekers	Apr. P. Ramlot	Apr. T. Desbuquoit
	Apr. D. Tenret	Apr. E. Quintiens
	Apr. S. Pirard	Apr. A. Vandeputte

Uitgenodigd: Prof. L. Pieters

wordt ondersteund door een **plaatsvervangende bijzitter**. Beide worden door de Koning benoemd. Elke afdeling kiest een voorzitter (onder de vertegenwoordigers van de universiteiten), een ondervoorzitter en een secretaris. De **voorzitters, ondervoorzitters en secretarissen** bijgestaan door de assessor vormen samen het **Bureau** (K.B. van 29 mei 1970, art. 15).

II. Interne activiteiten

A. Zittingen van het Bureau/de Raad

De kern van de activiteit van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers speelt zich af tijdens de **zittingen van het Bureau of van de Raad**. Inderdaad, tijdens deze vergaderingen worden de beslissingen genomen, de beleidlijnen uitgetekend, de communicaties goedgekeurd en de actualiteiten bediscussieerd. De Raad, in zijn plenaire samenstelling, beschikt over de beslissingsbevoegdheid; het Bureau, met zijn beperkte samenstelling, bereidt het werk van de Raad voor die ook een mandaat aan het Bureau kan geven om bepaalde missies uit te voeren.

Het Bureau en de Raad vergaderen **één keer per maand** behalve tijdens de zomervakantie. De directeurs en de juristen nemen deel aan deze vergaderingen als genodigden. De zittingen van de Raden worden voorafgegaan door een voorbereidend overleg tussen de leden apothekers.

Aantal vergaderingen in 2018:

- ❖ **Bureau: 10**
  - ➔ 11/01 ; 08/02 ; 08/03 ; 12/04 ; 08/05 ; 07/06 ; 13/09 ; 11/10 ; 08/11 ; 11/12
- ❖ **Raad: 10**
  - ➔ 25/01 ; 22/02 ; 22/03 ; 26/04 ; 24/05 ; 21/06 ; 27/09 ; 25/10 ; 22/11 ; 20/12
- ❖ **Vorbereidend overleg: 10**

Belangrijke thema's in 2018, die niet verder behandeld worden in dit verslag, zijn:

- Communicatiepolitiek van de Orde;

- KB betreffende de permanente vorming van apothekers;
- GDPR;
- De Federale adviesraad voor apothekers;
- De proportionaliteitsrichtlijn;
- Benoemingen van magistraat-assessoren voor de provinciale Raden
- Privacy-en patiëntenrechten bij het doorgeven van medische gegevens
- ...

De **rekeningen** en de **jaarlijkse balans**, die door de directeurs en boekhouder worden voorbereid, worden voorgesteld en goedgekeurd tijdens de zitting van de Raad in maart na de verificatie ervan door de rekencommissarissen (één per afdeling van de Nationale Raad geloot onder de leden die niet in het Bureau zitten).

B. Werkgroepen

Voor bepaalde actuele onderwerpen wenst de Nationale Raad van de Orde der Apothekers soms dat een grondigere analyse wordt gedaan en hij vertrouwt deze toe aan werkgroepen. De ondersteuning van de directeurs en de juridische dienst wordt soms in dit kader gevraagd en vereist dus hun deelname aan deze interne groepen

De werkgroep die in 2018 het meest actief was, was de werkgroep "hervorming van de Code van farmaceutische plichtenleer". Deze werkgroep startte in maart 2017 (zie jaarrapport 2017). Het grootste deel van de bepalingen uit de Code werd besproken om te evalueren of ze al dan niet moesten worden aangepast. De meest gevoelige thema's met betrekking tot de evolutie binnen de farmaceutische sector werden in 2018 door de werkgroep onder de loep genomen, steeds met ondersteuning van de juridische dienst. Er werd vooral gediscussieerd over de thema's publiciteit en commerciële praktijken. Hierbij werd steeds rekening gehouden met de meest recente uitspraken van het Europees Hof van justitie en de nationale ontwikkelingen binnen het wettelijk kader die hierop volgde. Professor Stefan Rutten van de Universiteit Antwerpen werd als extern expert binnen dit domein uitgenodigd door de werkgroep om zijn

visie op de hervorming van een deontologische code te horen.

Voor het volgende belangrijk thema “de apotheker en internet” werd beroep gedaan op de tekst “online activiteiten van de apotheek” van de werkgroep internet. De finale tekst zoals hij voor dit thema als bijlage bij de hervormde Code zal gebruikt worden, werd besproken op een vergadering samen met de werkgroep internet op 19 april 2018.

De werkgroep hervorming Code stelde een procedure voor aan de Nationale Raad om de hervormde bepalingen goed te keuren. De eerste stappen hierin werden eind 2018 genomen (de eerste geschreven artikels werden goedgekeurd tijdens de zitting van de Nationale Raad van december 2018).

Werkgroep “Hervorming Code” in 2018

4

Samenstelling:

- ❖ 6 leden van de Nationale Raad
- ❖ 1 juriste

Aantal vergaderingen: 11

→ 11/01 ; 18/01 ; 08/02 ; 12/04 ;
08/05 ; 07/06 ; 23/08 ; 13/09 ;
11/10 ; 08/11 ; 11/12

III. Nationale groepen en commissies

A. Inter-ordes

Sinds enkele jaren **vergaderen de vijf bestaande beroepsordes in België twee keer per jaar** om hun ervaring en kennis in verband met verschillende onderwerpen te delen. De vertegenwoordigers van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers - waaronder de juridische dienst, maar ook een directeur, de magistraat-assessor en de voorzitter(s) - ontmoeten dus regelmatig hun collega's bij de Orde der Artsen, de Orde der Dierenartsen, de Orde van Architecten en de Orde van Advocaten.

In 2018 kwamen opnieuw zeer gevarieerde punten aan bod, gaande van zeer praktische,

zoals bijvoorbeeld de soorten verzekering die de Ordes hebben, benoeming van de magistraat-assessoren voor de tuchtraden, tot eerder specifieke zoals erkenning van het diploma en het onwettig uitoefenen van het beroep. Er was ook aandacht voor algemene zaken die elke Orde treffen zoals de hervorming van het insolabiliteitsrecht, de verordening voor de bescherming van persoonsgegevens (GDPR) ...

De Orde der Artsen organiseerde de vergadering van 19 maart 2018, de Frans-Duitstalige Orde der Architecten deze van 8 oktober 2018.

Tijdens deze laatste vergadering werd een comité opgericht om een campagne op te zetten voor een gemeenschappelijke interorde communicatie. Het comité vergaderde twee maal: 12 november 2018 en 10 december 2018. Ze besloten gebruik te maken van de federale, regionale en Europese verkiezingen van mei 2019 om te herinneren aan de noodzaak van het bestaan van de Ordes. Een voorstel van memorandum werd ter goedkeuring verspreid tussen de Ordes.

B. Federatie Vrije Beroepen - Werkgroep “Insolventie”

Op 1 mei 2018 is het Wetboek Economisch Recht XX (WERXX) in werking getreden. Dit Wetboek betreft de toepassing van het economisch recht en meer bepaald bij insolabiliteit van ondernemingen, beoefenaars van een vrij beroep, waartoe de apotheker behoren. Het WERXX vertrouwt nieuwe taken toe aan de Ordes en Instituten.

In het kader van deze inwerkingtreding heeft de Nationale Raad van de Orde der apothekers, vertegenwoordigd door 1 juriste en 1 directeur, verder actief deelgenomen aan de vergaderingen van de werkgroep “insolabiliteit”, opgericht door de Federatie Vrije Beroepen (FVB). Dankzij deze samenwerking kon bij de toepassing maximaal rekening gehouden worden met de specifieke elementen binnen elk beroep (zie jaarrapport 2017).

In 2018 werden 3 bijkomende vergaderingen georganiseerd.

Parallel werkte de Nationale Raad aan het concretiseren van de bepalingen in het WERXX

voor de apothekers. Zo definieerde en ontwikkelde ze een procedure om de lijst van apothekers mede-insolventie functionarissen op te stellen.

Het nieuw WERXX voorziet dat vanaf het ogenblik dat een apotheker betrokken is bij een insolventieprocedure (“buitengerechtelijke” reorganisatie, gerechtelijke reorganisatie, faillissement) waarvoor de aanduiding van een insolventiefunctionaris (gerechtsmantaris, bewindvoerder of curator) nodig is, de rechtbank zal naast de hoofd-insolventiefunctionaris ook een mede-insolventiefunctionaris, die ook apotheker is, moeten aanduiden. Dit gebeurt aan de hand van de lijst opgesteld door de Nationale Raad. Deze mede-functionaris verzekert de naleving van de technische en deontologische aspecten die gelinkt zijn aan het beroep (bijv., naleving van het beroepsgeheim of van de verplichtingen ten aanzien van het RIZIV). Hij zal de hoofdfunctionaris ook moeten ondersteunen en advies verlenen (bijv. in verband met de opportuniteit om de activiteit van de apotheek verder te zetten).”.

Om de lijst van mede-insolventiefunctionarissen tegen 1 mei 2018 op te stellen heeft de Nationale Raad vanaf begin 2018 meerdere voorbereidende stappen ondernomen, ondersteund door de directeur en de juriste die deelnamen aan de werkgroep bij de FVB.
Concreet:

- Definiëren van de voorwaarden om zich kandidaat te stellen als mede-insolventiefunctionaris.
- Aanpassen van het huishoudelijk reglement om de procedure voor de kandidaatstelling, het onderzoek en het controleren van de gestelde voorwaarden om aangenomen te worden als apotheker mede-insolventie functionaris, op te nemen.
- Opstellen van een standaarddocument om zich kandidaat te stellen en andere nuttige documenten om de procedure te volgen.
- Bepalen van de minimale deontologische vereisten voor de mede-insolventiefunctionarissen.
- Contacteren van verzekeringsmaatschappijen om een

geschikte polis te bekomen die het risico bij de verantwoordelijkheden van de mede-insolventiefunctionaris dekt.

Op basis hiervan werd informatie verspreid en werden kandidaten gezocht via volgende kanalen:

- Individuele informatiesessie over de hervorming van het insolabiliteitsrecht en vraag tot kandidaatstelling als mede-insolventiefunctionaris bij elke provinciale Raad door een directeur en/of juriste in februari en maart 2018.
- Versturen van een e-zine eind maart 2018 aan alle leden van de Orde om kandidaten te werven, dit met de mededeling dat een meer gedetailleerde infosessie zal volgen.
- Organiseren van een Nederlandstalige en Franstalige infosessie op respectievelijk 19 en 20 april 2018 bij de Orde.

De hele procedure leidde tot 21 kandidatuurstellingen, waarvan er 18 werden weerhouden tijdens de zitting van de Nationale Raad van 28 april 2018. De lijst van apothekers mede-insolventiefunctionarissen kon dus tijdig worden doorgestuurd naar het Solvabiliteitsregister (Regsol), zoals voorzien in WERXX.

Deze lijst werd geactualiseerd op 31 december 2018.

Tegelijkertijd werden door de Rechtbanken reeds verschillende adviezen, gelinkt aan het insolabiliteitsrecht, gevraagd aan de Orde. Dit tussen 1 mei 2018 en 31 december 2018.

De eerste notificaties kwamen toe. Bovenstaande communicaties lopen via twee mail-adressen die hiervoor werden aangemaakt:
insolve@ordredespharmaciens.be en
insolve@ordederapothekers.be

De nodige ondersteuning werd door de Nationale Raad gegeven aan de eerste mede-insolventiefunctionarissen die in een insolabiliteitsprocedure werden aangesteld. Een digitaal register wordt bijgehouden om elk spoor van deze contacten te kunnen terugvinden.

Uitdaging 2018 :

Opstellen van de
lijst van
apothekers mede-
insolventie
functionarissen

6

Eigenlijk voorziet het nieuwe WERXX dat, van zodra een apotheker betrokken zal zijn in een insolventieprocedure waarvoor de aanduiding van een insolventiefunctionaris (gerechtsmandataris, bewindvoerder of curator) nodig is, de rechtbank naast de hoofdfunctionaris ook een mede-functionaris, die ook apotheker is, zal moeten aanduiden aan de hand van de lijst opgesteld door de Nationale Raad. Deze mede-functionaris verzekert de naleving van de technische en deontologische aspecten die gelinkt zijn aan het beroep (bijv., naleving van het beroepsgeheim of van de verplichtingen ten aanzien van het RIZIV). Hij zal de hoofdinsolventiefunctionaris ook moeten ondersteunen en advies verlenen (bijv. in verband met de opportuniteit om de activiteit van de apotheek verder te zetten).

C. Federatie Vrije Beroepen - Werkgroep “Ondernemingsrecht”

Een ander deel van de hervorming van het ondernemingsrecht door de Minister van Justitie is de wet betreffende de “hervorming van het vennootschapsrecht”, aangenomen op 15 april 2018 en in werking getreden op 1 november 2018. Het belangrijkste element van deze wetgeving is het schrappen van het begrip “handelaar”, daardoor alles valt onder het begrip “onderneming”. Dit is ook geldig voor de beoefenaars van een vrij beroep, waaronder de apothekers. Bovendien werd het boek XIV van de Code van het economisch recht, dat voorzag dat “handelspraktijken” en “bescherming van de consument” specifiek van toepassing waren op deze beroepen, ingetrokken. De vrije beroepen zijn vanaf dan gelijkgesteld met alle andere ondernemingen zoals beschreven in boek VI van dezelfde Code.

Teneinde de effecten van deze wijzigingen binnen het ondernemingsrecht op de beoefenaars van vrije beroepen te begrijpen en

ernaar te handelen, heeft de Federatie van Vrije Beroepen samen met de vertegenwoordigers van Ordes en Instituten opnieuw een werkgroep opgericht.

De juriste van de Nationale Raad nam deel aan twee van de vergaderingen van deze werkgroep: op 24 oktober 2018 en op 26 november 2018.

D. eHealth-platform

Het eHealth-platform heeft de missie om een goed georganiseerde, onderlinge elektronische dienstverlening en informatie-uitwisseling te bevorderen en te ondersteunen tussen alle actoren in de gezondheidszorg. Het wordt beheerd door een Beheerscomité dat o.a. verantwoordelijk is voor het goedkeuren van de strategie en de visie van het eHealth-platform en het opmaken van het ontwerp van begroting en de jaarrekening. De Orde der Apothekers vertegenwoordigd door een lid van de Nationale Raad of de Nederlandstalige directeur is er lid van met raadgevende stem (wet van 21 augustus 2008 houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform, art. 15).

In 2018 heeft de Orde 7 vergaderingen van het Beheerscomité bijgewoond. In de praktijk zag de Orde de

- Verder ontwikkeling van de eHealth box, die een beveiligde elektronische communicatie tussen zorgverstrekkers toelaat;
- Uitvoering van een bijkomende stap in de ontwikkeling van een systeem van gegevensuitwisseling tussen artsen en werkgevers voor medische attesten van werknemers.

E. Misbruik van geneesmiddelen

Een vergadering greep plaats op 14 juni 2018. Er werd besloten een werkgroep op te richten. De werkgroep zal functioneren als reflectie- en contactgroep voor de problematiek van misbruik van geneesmiddelen. Overleg met de Orde van de Artsen wordt vooropgesteld. Documenten afkomstig uit Canada worden vertaald uit het Engels. Instructieve teksten zullen zowel in het Nederlands en het Frans ter beschikking gesteld worden.

IV. Europese en internationale organisaties

A. Pharmaceutical Group of the European Union (PGEU)

De PGEU “vertegenwoordigt het standpunt van de apotheek inzake wettelijke en politieke initiatieven op het niveau van de EU die een invloed op het beroep en/of de volksgezondheid hebben”. Zijn voornaamste doel is “de rol van de apotheker als gezondheidszorgberoeper te promoten, ervoor te zorgen dat de apotheker zo erkend wordt op alle niveaus en te helpen de gezondheid van de burger van de Europese Unie te beschermen”. Voor dit doel brengt PGEU de nationale beroepsverenigingen en ordes van officina- apothekers van 31 Europese Lidstaten samen. Er zijn momenteel 27 gewone leden en 4 waarnemende leden (zie de website <https://www.pgeu.eu>).

Binnen PGEU zijn er verschillende werkgroepen, waaronder de **Advisory Working Group (“AWG”)** en de **European Pharmacists Professional Forum (“EPPF”)**. De Nationale Raad van de Orde der Apothekers, vertegenwoordigd door een juriste, neemt actief deel aan de werkzaamheden van de werkgroep “AWG” die verschillende politieke dossiers behandelt en het belangrijkste discussieforum is van de vereniging. In 2018 is de werkgroep 7 keer bijeengekomen en heeft o.a. thema’s behandeld als de authenticatie van geneesmiddelen, de Algemene Verordening Gegevensbescherming, de Richtlijn “Diergeneeskundige geneesmiddelen”, de Richtlijn “evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan nieuwe reglementering van beroepen”, de Richtlijn “transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden”, de Brexit, de Vision Paper 2030 van PGEU en de “BTW” Richtlijn. Aan de werkgroep “EPPF” wordt deelgenomen door de ondervoorzitters van de Nationale Raad (3 vergaderingen in 2018). Hier worden beroeps-gerelateerde vragen besproken en in 2018 ging het vnl. over de invloed van geneesmiddelen op het milieu, geneesmiddelentekorten, vervalste geneesmiddelen, nieuw takenpakket van apothekers, geneesmiddel Valproate, ...

Drie maal per jaar houdt PGEU haar **Algemene Vergadering** (22 maart 2018, 19 juni 2018 en 15

november 2018). In juni wordt er bovendien een **Symposium** georganiseerd waaraan in 2018 de ondervoorzitters en een juriste van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers hebben deelgenomen. Op 20 juni 2018 ging het Symposium door over “**Measuring and rewarding success in healthcare**”.

B. EurHeCA

EurHeCA heeft tot doel “een forum van uitwisseling te zijn en alle nuttige informatie tussen bevoegde overheden te delen, de gezondheid, de veiligheid en het welzijn van de patiënten te verbeteren, de volksgezondheid en de kwaliteit van de zorg te bevorderen, samen te werken met de verenigingen die Europese zaken behandelen voor de gezondheidszorgberoepen, de goede praktijken tussen de bevoegde overheden voor gezondheidszorgberoepers uit te wisselen, de betrokkenheid van de gezondheidszorgberoepers in de eHealth technologieën, hun applicaties en de gelinkte tools (authenticatie, ondertekening enz.) te ondersteunen, de compatibiliteit van de systemen en de databanken van gezondheidssector te ondersteunen en te promoten, de permanente vorming van de gezondheidszorgberoepers te bevorderen”. EurHeCA brengt 11 gewone leden en 4 waarnemende leden tussen de Europese bevoegde overheden voor de gezondheidszorgberoepen samen (zie de website <https://www.eurheca.eu>).

EurHeCA werd opgericht in de vorm van een internationale vereniging zonder winstoogmerk (IVZW) van Belgisch recht. Haar zetel ligt dus op het adres van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers en de directeur van de Nationale Raad is sinds het begin secretaris van de Raad van bestuur van de vereniging.

In 2018 vonden 2 algemene vergaderingen van EurHeCA plaats, één in Sofia op 27 maart 2018 en één in Parijs op 20 september 2018. De directeur van de Orde der apothekers in België stelt de financiële balans op en verdedigt deze.

Een administratief beheerscomité werd verkozen, conform de nieuwe statuten die werden goedgekeurd in 2017 (zie jaarrapport

2017). Mevr. Pascale Mathieu, Orde der kinesisten van Frankrijk, werd tijdens de algemene vergadering 20 september 2018 te Parijs verkozen als voorzitter van EurHeCA.

C. Conférence Internationale des Ordres de Pharmaciens Francophones (CIOPF)

De CIOPF wil “een belangrijke plaats voor uitwisselingen en debatten inzake de farmaceutische uitoefening” zijn, die o.a. tot doel heeft “de wederzijdse verrijking van de deelnemers door een betere kennis van de in elke land toepasselijke uitoefenings- en beroepsethische voorwaarden”, “de ontwikkeling van de Franstalige cultuur en taal” en “het promoten op internationaal niveau van de verwezenlijkingen van de Franstalige apothekers met het oog op een verbetering van de volksgezondheid met strikt respect voor de zieke” te promoten. Er zijn momenteel 33 leden in de hele Franstalige gemeenschap (zie de website www.ciopf.org).

De Nationale Raad van de Orde der Apothekers van België maakt sinds meerdere jaren deel uit van deze organisatie. CIOPF organiseerde op 5 en 6 april een symposium te Genève, samen met de World Health Organisation (WHO). De directeur van Nederlandstalige afdeling was aanwezig.

Hij neemt deel aan haar **jaarlijkse algemene vergadering**, die traditioneel in Parijs plaatsvindt. In 2018 werd deze vergadering gehouden op 21 november en de voorzitter van de Franstalige afdeling was aanwezig. Onder de behandelde thema's vinden we vnl. de vervalste geneesmiddelen, de evolutie van de in elke land toepasselijke reglementering en de antibioticaresistentie.

De dag daarvoor heeft de Nationale Raad ook deelgenomen aan de **30ste dag van de Orde der Apothekers van Frankrijk**, getiteld “Bon usage des antibiotiques : mobilisation des professionnels de santé en France et dans le monde”.

8

V. Contacten met externe partners

De Nationale Raad van de Orde der Apothekers onderhoudt **regelmatige contacten met verschillende externe nationale, alsook buitenlandse partners**. De thema's die tijdens deze vergaderingen worden behandeld, zijn vaak gelinkt met de actualiteit in de apotheeksector. Zie een synthetisch overzicht ervan in de volgende tabel.

Tabel 1. Vergaderingen van vertegenwoordigers van de Nationale Raad met externe partners in 2018

Gesprekspartner(s)	Vertegenwoordiger(s) Nationale Raad	Thema's	Datum
RIZIV	Bureau	Voordracht: verbruik en mogelijk misbruik van opioïden	11/01/2018
Storesquare	1 directeur, 1 voorzitter, 1 juriste	Voorstelling project online verkoop	22/01/2018
APB	2 voorzitters, 1 directeur, 2 juristen	Beleidsvisie APB Geowacht Actualiteiten binnen de sector	26/01/2018
FVB	1 directeur, 1 juriste	Mede-insolventie functionaris: procedure wetgeving/ opleiding	15/01/2018 10/04/2018 21/09/2018 27/04/2018
Vlaams Apothekers – Netwerk (VAN)	1 voorzitter, 1 directeur	VAN - top	24/02/2018
Officina – apotheker D. Broeckx	1 voorzitter, 1 directeur, 1 juriste	Voorstelling project zijn apotheek van de toekomst	13/03/2018
Orde Artsen Orde Dierenartsen	1 directeur 1 juriste	GDPR	16/03/2018

Gesprekspartner(s)	Vertegenwoordiger(s) Nationale Raad	Thema's	Datum
Overleg IT – firma	1 directeur, 1 juriste	e-voting	5/03/2018 16/03/2018
IT firma en beheerder mail-adressen	1 directeur 1 juriste	Vorbereiding verkiezingen	5/03/2018 16/03/2018
Kabinet M. Volksgezondheid	1 voorzitter 1 directeur 1 juriste	e-commerce vestigingswet permanente vorming	29/03/2018
Easyorder	Bureau	Voorstelling project online verkoop	12/04/2018
AIG	1 directeur 1 juriste	Verzekering mede-insolventie functionaris	25/04/2018
Kabinet van de Minister van Economie/ Arbeid	1 voorzitter, 1 directeur, 1 juriste	VAN-top e-commerce	02/05/2018
Orde der Artsen	1 directeur	Persconferentie hervorming code	03/05/2018
Curalia	1 directeur, 1 juriste	Verzekering mede-insolventie functionaris	01/06/2018
Psychologen Commissie	1 juriste, 1 directeur	GDPR, procedure mede-insolventie functionaris, communicatie door de Commissie	06/06/2018
Partena	1 directeur	Kennismaking nieuwe relatiebeheerder	07/06/2018
Werkgroep opioïden	1 voorzitter, 3 leden	Planning werkgroep	14/06/2018
Bank van Breda	1 juriste, 1 directeur	Verzekering mede-insolventie functionaris	05/07/2018
Parlementaire hoorzitting	2 voorzitters, 1 directeur, 1 juriste	Verslag via https://www.lachambre.be/FLWB/PDF/54/3248/54K3248001.pdf	18/07/2018
Advocaat	1 magistraat 1 voorzitter 1 directeur 1 juriste	Vorbereidende vergadering BMA	07/08/2018
Vergadering BMA	1 magistraat 1 voorzitter 1 directeur 1 juriste	Overleg city Atrium	09/08/2018
Leerstoel gezondheidsrecht en gezondheidsethiek	1 directeur 1 juriste	Uiteenzetting van het doel van de leerstoel en lopende projecten	22/08/2018
RIZIV – DGEC	1 lid NR	Vertegenwoordiging Orde (diverse casussen)	23/02/2018 20/04/2018 29/06/2018 21/09/2018
OVB	1 directeur 1 juriste	Opleiding insolventiefunctarissen	26/09/2018
Vergadering juriste APB	1 juriste	GDPR	21/11/2018
Vergadering Dedicated	1 directeur 1 juriste	Enquête bij patiënte over "betalende zoekmachine"	15/11/2018
Incerta	1 directeur 1 secretaresse RVB	Aanpassingen Pharpro	06/12/2018

VI. Activiteiten bij de universiteiten

Aangezien in België niemand de artsenijsbereidkunde mag uitoefenen zonder ingeschreven te zijn bij de Orde der Apothekers is het belangrijk dat de farmaciestudenten de Orde ontmoeten en haar leren kennen voor ze in het actieve leven stappen.

Deontologische sessies worden dus elk jaar georganiseerd door de universiteiten voor de laatstejaarsstudenten. Vertegenwoordigers van de Orde leiden deze sessies. De vorm ervan varieert van universiteit tot universiteit.

- In de Nederlandstalige universiteiten verzorgen de Nederlandstalige voorzitter en directeur van de Nationale Raad, één of meerdere lid(leden) van de bevoegde Provinciale Raad en de juridische dienst een voormiddag of namiddag tijdens de welke de Orde, het tuchtrecht en de tuchtprocedure, maar ook aanbevelingen betreffende de arbeidsovereenkomst worden voorgesteld. Nadien volgt een interactief debat met de studenten om deontologische casussen op te lossen.
  - VUB: 02/02/2018
  - KUL: 23/02/2018
  - UGent: 04/04/2018
  - UAntwerpen: 14/12/2018
- In de Franstalige universiteiten stellen de Franstalige voorzitter en ondervoorzitter samen met de juridische dienst het tuchtrecht, de tuchtprocedure en concrete casussen die de voorgestelde deontologische principes illustreren voor.
  - UCL: 02/10/2018
  - ULB: geen
  - ULg: 15/01/2018

10

De Nationale Raad is ook aanwezig op alle proclamaties van promovendi (7 in 2018). Op deze gelegenheden wordt een kleine attentie aan de promovendi gegeven. In 2018 was het een pin met de farmaceutische caduceus.

Data van de proclamaties in 2018:

- Katholieke Universiteit Leuven (KULeuven): zaterdag 15 september 2018
- Universiteit Gent (UGent): dinsdag 18 september 2018
- Universiteit Antwerpen (UAntwerpen): woensdag 19 september 2018
- Vrije Universiteit Brussel (VUB): zaterdag 20 oktober 2018
- Université libre de Bruxelles (ULB) : vrijdag 7 september 2018
- Université Catholique de Louvain (UCL) : zaterdag 8 september 2018
- Université de Liège (ULiège) : vrijdag 14 september 2018

DEEL 2. TUCHTACTIVITEIT

Binnen de Orde der Apothekers behoort de gerechtelijke tuchtmacht tot de tien Provinciale Raden (in eerste aanleg) en tot de Raad van Beroep en de Conseil d'appel (in beroep). In laatste aanleg is ook een cassatieberoep mogelijk bij het Hof van Cassatie.

De tuchtprocedure verloopt binnen deze organen op een totaal onafhankelijke manier. De Nationale Raad wordt wel geïnformeerd over alle genomen beslissingen (K.B. van 29 mei 1970, art. 29, lid 5, en 36). Ten aanzien van deze beslissingen beschikt de voorzitter van de Nationale Raad samen met de magistraat-assessor over het recht om hoger beroep en, in voorkomend geval, cassatieberoep aan te tekenen (K.B. nr. 80, art. 21 en 23).

Hieronder worden **verschillende statistieken** over het jaar **2018** voorgesteld.

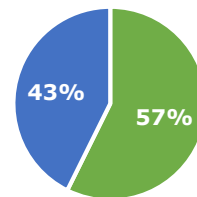
2018 in enkele cijfers

152

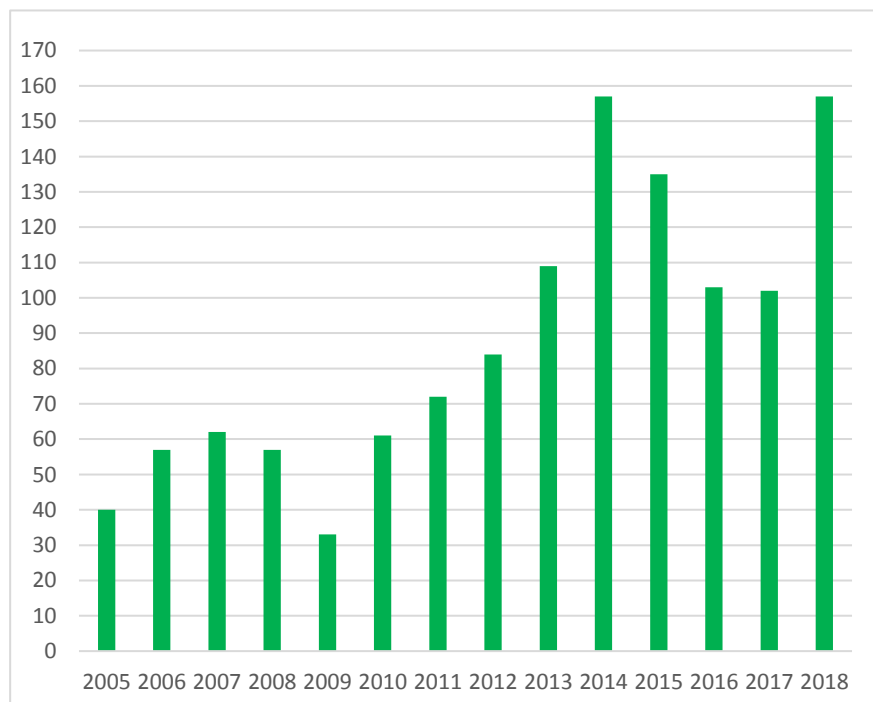
dossiers van
Provinciale
Raden

■ DOSSIERS FR : 86 ■ DOSSIERS NL : 66

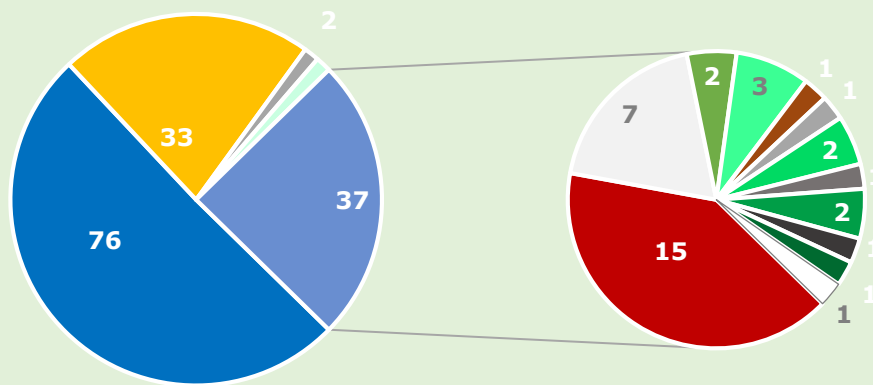
Figuur 3. Verdeling van tuchtdossiers van Provinciale Raden per taal in 2018

Figuur 4. Evolutie van het aantal tuchtdossiers van Provinciale Raden tussen 2005 en 2018

Figuur 5. Soort sancties uitgesproken door de Provinciale Raden in 2018

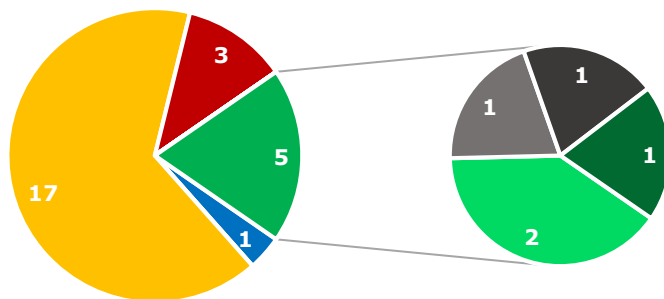

Aantal procedures in hoger beroep:

29

- ❖ Geïnitieerd door de Nationale Raad: **4**
- ❖ Beslissingen van de Raad van Beroep/
Beslissingen van de Conseil d'appel: **23 / 6**
- + **6** lopende dossiers

- + beslissing van gegronde wraking: **1**
- + beroep ontvankelijk maar ongegrond: **1**
- + beroep niet ontvankelijk: **1**

- Vrijspraak : 1
- Waarschuwing : 17
- Berisping : 3
- Schorsing 3 dagen : 2
- Schorsing 7 dagen : 1
- Schorsing 2 maanden : 1
- Schorsing 4 maanden : 1

Figuur 6. Soort sancties uitgesproken door de Raad van Beroep en de Conseil d'appel in 2018

13

CASSATIEPROCEDURES

Aantal arresten uitgesproken door het Hof van Cassatie in 2018:

- ❖ Op beslissing van de Raad van Beroep: **4**
- ❖ Op beslissing van de Conseil d'appel: **2**

Aantal cassatieberoep ingediend in 2018:

- ❖ Op beslissing van de Raad van Beroep: **2**
- ❖ Op beslissing van de Conseil d'appel: **0**

Aantal lopende cassatieprocedures in 2018:

- ❖ Op beslissing van de Raad van Beroep: **1**
- ❖ Op beslissing van de Conseil d'appel: **0**

DEEL 3. ADMINISTRatieve DIRECTEURS

Tot de voornaamste functies van de administratieve directeurs behoren het dagelijks bestuur van de Orde der Apothekers, namelijk het personeelsbeleid, de organisatie en vertegenwoordiging van de Orde, de coördinatie van de activiteiten ervan, het garanderen van de kwaliteit van de informatie en dienstverlening en de planning en de organisatie van de activiteiten van de Nationale Raad. De directeurs geven dus de noodzakelijke ondersteuning aan de verkozen en door de Koning benoemde leden van de verschillende raden van de Orde zodat deze laatsten hun door de wet toegewezen functies efficiënt kunnen uitvoeren ten dienste van alle apothekers die de artsennijbereidkunde in België uitoefenen, de patiënten en de samenleving in het algemeen.

Meer specifiek fungeren de administratieve directeurs vaak als vertegenwoordigers of woordvoerders van de Nationale Raad in het kader van vergaderingen van nationale of internationale werkgroepen, of voor de contacten met externe partners zoals beschreven in **Deel 1** van dit verslag. Zij verzekeren ook de opvolging van de tuchtgeschillen en de geschillen van gemeen recht in samenwerking met de juridische dienst (zie **Deel 4**, punt I.). Bovendien waken ze over de dagelijkse werking van de Nationale Raad (I.) en onderhouden ze regelmatige contacten met de verschillende Raden op wiens praktische werking ze toezicht houden (II.). Het financieel beheer (III.), de logistiek (IV.) en het personeelsbeleid (V.) van de Orde vervolledigen tenslotte hun opdracht.

I. Werking van de Nationale Raad

Aan elke zitting van de Nationale Raad of van zijn Bureau gaat veel voorbereidend werk vooraf - o.a. opstellen van de dagorde en bijeenbrengen van nuttige documenten - én opvolgingswerk - o.a. redactie en vertaling van verslagen en nota's van vergaderingen. Dit werk wordt gedaan door de administratieve directeurs en gaat gepaard met interne overleggen en debriefing met de juridische dienst (20 vergaderingen in 2018).

In eerste lijn zorgen de directeurs ook in naam van de Nationale Raad voor de opvolging en het beantwoorden van brieven, e-mails en telefoons die gericht zijn aan de Orde der Apothekers.

Zij volgen ook de juridische actualiteit door de analyse van parlementaire vragen en antwoorden, van wetsontwerpen of wetsvoorstellen, KB's of andere belangrijke Europese teksten. Ze nemen bovendien deel aan sommige colloquia of seminars (zie hieronder Tabel 3).

2018:
Verkiezingen
binnen de Orde

II. Contacten met de Raden

A. Hernieuwing van de leden

Alle Raden (Provinciale Raden, Raad van Beroep en Conseil d'appel) zijn samengesteld uit magistraten (K.B. nr. 80, art. 7, § 1 en 12, § 1). Deze worden benoemd door de Koning voor zes jaar. Meerdere maanden vóór het einde van de lopende mandaten is het de taak van de administratieve directeurs om de nodige stappen te ondernemen voor de aanwijzing van de nieuwe kandidaten.

2018: verkiezingsjaar binnen de Orde

Voor de tweede maal werden elektronische verkiezingen georganiseerd. Dit vereist heel wat configuratie-, planning- en organisatiefasen, in samenwerking met IT-partners. De voorbereidingen werden gevoerd door de NL administratieve directeur met ondersteuning van de juridische dienst.

De resultaten liggen steeds ter inzage op het secretariaat van de Provinciale Raden. Vanaf 3 december werden de plaatsen binnen

de Provinciale Raden ingenomen door de nieuw verkozen leden. Opleidingen voor voorzitters, secretarissen en magistraat assessoren werden voorzien in 2019.

B. Contacten met Provinciale Raden

De Provinciale Raden moeten regelmatig verschillende **documenten** aan de Nationale Raad communiceren: de klachtenlijst, de wijzigingen van de lijst van de leden van de Orde, de ontwerpen van advies over deontologische vragen... De administratieve directeurs **ontvangen, beheren en archiveren** deze.

Ze hebben ook **regelmatig contacten** met de voorzitters van de Provinciale Raden en hun administratieve secretaressen bijvoorbeeld om de goede technische werking te verzekeren

van de inschrijvingsprocedure bij de Orde voor alle apothekers die de artseneijbereidkunde wettelijk in België willen uitoefenen of om ze op de hoogte te houden van de procedure van oproep tot en inning van de bijdragen.

Bezoeken van de Provinciale Raden door de administratieve directeurs in 2018:

8

Op verzoek van de Provinciale Raden heeft de Nederlandstalige directeur bijvoorbeeld contact genomen met het e-Health Platform om controles op de uitvoering van de schorsingen, die in het kader van tuchtprocedures werden uitgesproken, uit te werken.

WIST U DAT?

Zowel gewone als plaatsvervangende leden van de provinciale raad van hun woonplaats verkiesbaar zijn: de apothekers van Belgische nationaliteit, die op het ogenblik van de verkiezing, sedert ten minste één jaar ingeschreven zijn op zijn lijst en sedert ten minste tien jaar op één der provinciale lijsten van de Orde en die geen andere sanctie dan de waarschuwing hebben opgelopen of niet vervallen zijn.

De stemming is verplicht.

(gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, art. 8 § 1, art. 9).

15

III. Financieel beheer

Zoals hierboven vermeld (zie de inleiding van het **Deel 1**), bestaat één van de taken van de Nationale Raad erin de **bijdragen**, nodig voor de werking van de Orde, te bepalen en te innen. In de praktijk wordt het bedrag van de bijdragen elk jaar in januari door de Nationale Raad vastgesteld en de **uitnodiging tot betaling** en de eventuele **rappels** worden door de administratieve directeurs in samenwerking met de dienst boekhouding vanaf februari verstuurd.

2018 in enkele cijfers

Aantal opgestuurde brieven:

- ❖ Oproepen tot bijdragen: **13 505**
- ❖ Rappels 1: **697**
- ❖ Rappels 2: **216**

Naast het beheer van de bijdragen, doen de directeurs het volgende op financieel vlak:

- Toezicht op de facturen en betalingen binnen de Orde;
- Beheer en controle van de boekhouding van de Provinciale Raden;
- Afsluiten van de nodige verzekeringen;
- Voorbereiding van de balans en de jaarrekeningen (zie hierboven, **Deel 1**, punt **II.**, A.);
- Contacten met de externe boekhouder (**4 vergaderingen** in **2018**).

IV. Logistiek

A. IT

Qua IT zijn de administratieve directeurs belast met het beheer van het netwerk waarop alle Raden van de Orde der Apothekers en hun personeel geconnecteerd zijn, dit in samenwerking met verschillende IT-leveranciers.

In 2018 was naast het onderhoud van de systemen en het IT-park, alsook de actualisatie van de website, de belangrijkste opdracht op dit vlak het **opstellen van een procedure voor verzending via email van newsletters of "eZine"** vanuit de Nationale Raad met als doel alle of een deel van op de lijst van de Orde ingeschreven apothekers snel en gemakkelijk te kunnen bereiken om hen interessante actualiteiten of nuttige informatie te communiceren of hen op bepaalde events uit te nodigen. De eerste test van deze nieuwe procedure gebeurde na de "Dag van de Orde" in november met het opsturen van het verslag aan alle deelnemers (over deze Dag, zie hierboven, **Deel 1**, punt **II.**, C.).

B. Gebouwen

De administratieve directeurs vervullen hun opdrachten vanuit de lokalen van de Nationale Raad in Brussel. Hun taak van **beheer van de gebouwen** beperkt zich echter niet tot deze lokalen maar breidt zich uit tot de lokalen van

de Provinciale Raden, de Raad van Beroep en de Conseil d'appel.

Naast het opruisen van de gebouwen van de Nationale Raad in Brussel, vernieuwing voorgevel en verven van bepaalde ruimtes binnen, verhuisde de provinciale Raad van Limburg op 18 mei 2018 naar het officier in Hasselt.

Nieuw adres van de Provinciale Raad Limburg vanaf 2018:

Hendrik van Veldekesingel, 150 bus 34 3500 Hasselt

C. Andere

Inzake logistiek zijn de administratieve directeurs tenslotte verantwoordelijk voor alles wat met het **dagelijks beheer** van een instelling of onderneming te maken heeft: aankoop van materiaal, beheer van toestellen en overeenkomsten daaromtrent, contacten met bevoegde firma's...

V. Personeelsbeleid

Het ganse personeel in dienst van de verschillende organen van de Orde der Apothekers (zie de **Figuur 1** staat onder het direct toezicht van de administratieve directeurs. De directeurs verzekeren het **personeelsbeleid** in samenwerking met verschillende diensten (sociaal secretariaat, arbeidsgeneeskunde, verzekeringsmaatschappijen...): ondertekening van de overeenkomsten, betaling van de salarissen, organisatie van de voordelen van alle aarde, beheer van de vakanties en ziektes...

In 2018 overleed op 5 februari 2018 voormalig directeur van de NL- sectie, Apr Piet Van Maercke op 72 jarige leeftijd. Er werd een nieuwe FR directeur aangeworven op 22 november 2018. De vorige administratief secretaresse van Vlaams-Brabant ging op pensioen op 17 februari 2018. Het jaarlijks diner voor het personeel werd gehouden op 15 februari 2018.

DEEL 4. JURIDISCHE DIENST

In een steeds meer gereguleerde wereld was het zoeken van juridische ondersteuning voor de Orde der Apothekers onvermijdbaar. Na eerst gedurende vele jaren externe hulp te hebben gebruikt, werd begin 2000 binnen de Nationale Raad van de Orde een interne juridische dienst opgericht. Het aantal dossiers en te behandelen materies is geleidelijk gestegen.

Vandaag is de juridische dienst van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers samengesteld uit twee juristen die elk parttime werken en de titel van bedrijfsjurist dragen. Zijn activiteit bestrijkt een breed scala missies gaande van het beheer van geschillen, zowel disciplinaire geschillen als geschillen van gemeen recht (I.), juridische adviesverlening (II.), de deelname aan externe vergaderingen (III.) tot de deelname aan verschillende werkgroepen of commissies en vergaderingen (zie Deel 1 hierboven).

I. Geschillenbeheer

A. Tuchtgeschillen

In het kader van de tuchtprocedures die hierboven met de voor 2018 relevante cijfers in **Deel 2** werd beschreven heeft de juridische dienst een sleutelrol. Hij voert systematisch de volgende taken uit:

- De **analyse** van alle beslissingen van de Provinciale Raden;
- De redactie van een **procedure-overzicht** dat sleutelwoorden en een advies bevat - geformuleerd in samenspraak met de directeur van de betrokken taalrol - over de **opportunititeit** voor de Nationale Raad om **hoger beroep** in te stellen of het hoger beroep van de apotheker te volgen;
- Bij afwezigheid van beroep door de Nationale Raad, de **analyse** van alle beslissingen van de Raad van Beroep of de Conseil d'appel en, in voorkomend geval, van het Hof van Cassatie, met een **update van het procedure-overzicht**;
- In geval van hoger beroep door de Nationale Raad en, in voorkomend geval van cassatieberoep, het **volgen van de procedures** (o.a. analyse en bespreking van de uitgewisselde besluiten, update van het procedure-overzicht, ...);

- Het **beheer van de contacten** tussen alle betrokken partijen (voorzitter en magistraat van de Nationale Raad, advocaten);
- Het toezicht op de **anonimisering van de beslissingen** in beroep en cassatie **met het oog op hun publicatie** op de website (met een samenvatting en sleutelwoorden).

B. Geschillen van gemeen recht

Naast de tuchtgeschillen eigen aan de organen van de Orde der Apothekers is het mogelijk dat deze laatste betrokken is bij een gerechtelijke procedure die zij zelf heeft geïnitieerd of die een derde tegen haar is gestart. Deze procedures kunnen lopen bij de rechtbanken van de rechterlijke orde of bij andere instellingen, zoals de Belgische Mededingingsautoriteit.

In deze procedures heeft de juridische dienst als taak om in samenwerking met de directeurs de Nationale Raad te ondersteunen door alle procedurehandelingen te analyseren, documenten voor te bereiden en communicaties bestemd voor de advocaten van de Orde op te stellen, door alle contacten met deze laatsten te beheren, door informatie aan de leden van de

Nationale Raad te bezorgen, door indien nodig aan hoorzittingen deel te nemen, enz.

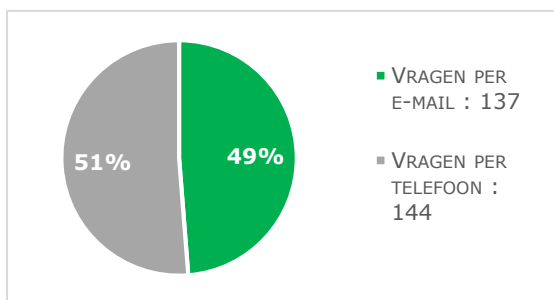
In 2018 werden enkel de procedures, die lopende waren voor de Belgische Mededingingsautoriteit in 2017, verdergezet (zie jaarverslag 2017). Zo heeft het Auditoraat van de Belgische Mededingingsautoriteit in 2018 4 verzoeken om inlichtingen opgestuurd naar de Orde der Apothekers in het kader van onderzoeken en heeft het Auditoraat in het kader van een procedure ten gronde een gemotiveerde ontwerpbeslissing neergelegd op 31/10/2018.

II. Juridische adviezen

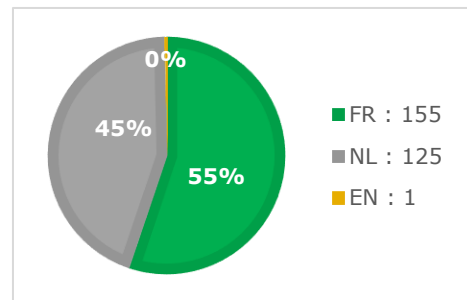
A. Vragen van apothekers en derden

Een significant gedeelte van het werk van de juridische dienst bestaat uit het beantwoorden van juridische vragen die dagelijks aan de Nationale Raad van de Orde worden gericht. Wanneer de vragen niet binnen het bevoegdheidsdomein van de Orde vallen, wordt de gesprekspartner doorverwezen naar de bevoegde instantie.

Sinds 1 mei 2017, met het doel om de aard, de oorsprong en recurrentie van vragen te objectiveren, houdt de juridische dienst een repertorium bij van alle vragen tot advies die hij krijgt. De hieronder voorgestelde statistieken komen uit dit repertorium.

281
Verzoeken tot advies

Gemiddelde antwoordtermijn: **4 dagen**
Percentage van onmiddellijke antwoorden (dezelfde of de volgende dag): **49,28 %**

52 vragen doorverwezen door een orgaan van de Orde (39 door de directeurs)
46 directe vragen
39 vragen via het online contactformulier

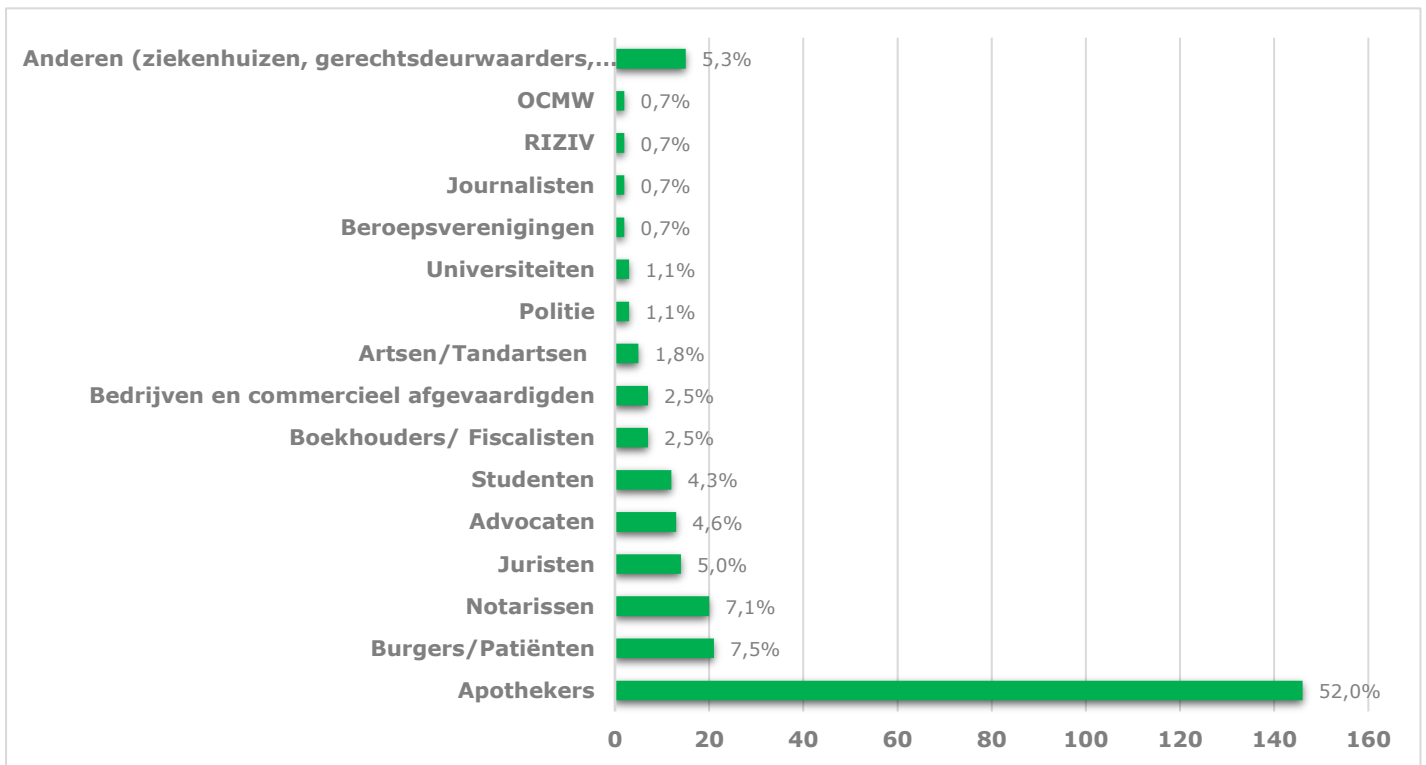
In de periode van 1 januari tot 31 december 2018 werden 281 vragen gesteld door apothekers en derden. Verschillende tendensen kunnen geobserveerd worden:

- Er zijn iets meer Franstalige vragen dan Nederlandstalige vragen (55 tegen 45%);
- Er worden bijna evenveel vragen (per mail als per telefoon gesteld (resp.= 137/144);
- Zoals in 2017, blijven de apothekers de bevoorrechte gesprekspartners (52%), gevolgd door de juridische beroepen (advocaten, notarissen, juristen= 16,7 %).
- In tegenstelling tot 2017 vertegenwoordigen de burgers en patiënten toch 7,5% van de vragen;
- De 2 belangrijkste thema's met 56 en 46 vragen= publiciteit/ kortingen/ ronselen en in de apotheek verkochte produkten.

Details van de statistieken worden in onderstaande tabellen en grafieken weergegeven.

Figuur 7. Taal van de vragen, gebruikte middelen om deze te formuleren en antwoordtermijn

Figuur 8. Beroep of hoedanigheid van de gesprekspartners

Tabel 2. Overzicht van de thema's van de vragen gesteld door apothekers en derden tussen 1 januari en 31 december 2018

Thema's	Aantal vragen	%
VENNOOTSCHAPSRECHT: <ul style="list-style-type: none"> Noodzaak om de oprichtingsakte of de statuten van apothekersvennootschappen te laten goedkeuren door de Orde? Noodzaak om wijzigingen binnen deze vennootschappen voorafgaandelijk te notificeren aan de Orde (vb. andere zaakvoerder)? Welke vereisten voor het maatschappelijk doel van een apotheekvennootschap (vb. mag de vennootschap ook punctueel aan immobiliën doen)? Beschikt de Orde over modelstatuten? Wie mag bestuurdersmandaat in apotheekvennootschap waarnemen? Welke bijzonderheden voor de vennootschappen van klinische biologie? 	25	8,9 %
IN DE APOTHEEK VERKOCHTE PRODUCTEN EN VERLEENDE DIENSTEN: <ul style="list-style-type: none"> Aflevering van geneesmiddelen, modaliteiten ervan (bijv. thuislevering, verkoop per telefoon, aflevering in een rusthuis...) en mogelijkheid om de aflevering te weigeren: welke regels van toepassing? Mogelijkheid om een specifiek product in een apotheek te verkopen? Bijzondere regels voor bepaalde categorieën van producten (voedingssupplementen, homeopathische geneesmiddelen, magistrale bereidingen, zelftesten...)? Welke procedure in geval van vermoeden van overconsumptie van geneesmiddelen? 	46	16,4 %
PUBLICITEIT: <ul style="list-style-type: none"> Vragen in verband met de overeenstemming van een bepaalde praktijk met de deontologische regels van toepassing op deze materie; Is gedeelde klantenkaart met andere handelaars toegelaten? Is sponsoring toegelaten (logo apotheek op T-shirt voetbalclub)? Welke marketingmiddelen mag de apotheek gebruiken? Mag men promotionele acties aankondigen via Facebook? Zijn kortingen op geneesmiddelen toegelaten? 	56	19,9 %
VESTIGING, OVERDRACHT, OVERBRENGING VAN OFFICINA'S: <ul style="list-style-type: none"> Welke regels zijn van toepassing? Welke stappen ondernemen? Welke documenten bewaren? Quid in geval van overlijden van de titularis? Quid moratorium? 	12	4,3 %
ARBEIDSRECHT: Vorm van de arbeidsovereenkomst, opzeggingstermijn, niet-concurrentiebeding, ...	10	3,6 %
OPENINGSUREN EN WACHTDIENST: <ul style="list-style-type: none"> Welke regels zijn van toepassing op openingsuren van de officina's? Verdeling van de wachten tussen apotheken/apothekers binnen een apotheekteam? Mag men al zijn wachtdiensten doorgeven aan collega-apotheker? Invloed medische part-time op plicht tot deelname aan wachtdiensten? 	8	2,8 %
TUCHTRECHT EN TUCHTPROCEDURE: Beroepsprocedure, uitvoeringsmodaliteiten van de sancties, aanwezigheid advocaat tijdens het onderzoek, Is gemeenschappelijke klacht door verschillende apothekers mogelijk?	14	5,0 %
ONLINE APOTHEKEN: Regels van toepassing op de creatie en de notificaties van apotheekwebsites, de producten en de maximumhoeveelheid ervan die online mogen verkocht worden; Mogelijkheid om een betalende zoekmotor te gebruiken?	13	4,6 %
BEROEPSGEHEIM VAN DE APOTHEKER Mag apotheker naam geneesmiddel aan voorlopige bewindvoerder meedelen? Mag PC van de apotheek met data van patiënten in beslag genomen worden? Heeft familie overleden patiënt toegang tot patiëntendossier?	12	4,3 %
LIJST VAN DE ORDE: <ul style="list-style-type: none"> Mogelijkheid van toegang? Wie moet zich inschrijven (assistent, industrieel apotheker, ...)? Voorwaarden om de artseneijberekunde wettelijk te mogen uitoefenen? In welke Provinciale Raad moet ik mij inschrijven? Moet de Orde worden verwittigd bij wijziging statuut? 	14	5,0 %
TITEL VAN APOTHEKER: Regels van gebruik van de titel van apotheker en onverenigbaarheden	10	3,6 %
TITULARIAAT - EIGENDOM: Aansprakelijkheid i.g.v. co-titulariaat; Regels inzake eigendom van een apotheek;	9	3,2%
COLLUSIE: Apotheek en huisarts in hetzelfde gebouw met aparte ingang? Apotheek in gezondheidscentrum?	7	2,5%
VERKIEZINGEN: Verplichte deelname aan verkiezingen? Wettelijke bepalingen inzake elektronische verkiezingen Verkiesbaarheidsvoorwaarden	5	1,8%
INSOLVENTIE: Welke steun biedt de Orde aan apothekers in financiële moeilijkheden?	4	1,4%
CONFRATERNITEIT: Welke acties tegen naburige apotheker die ex-werknemer heeft aangeworven?	3	1,1%
ZIEKENHUISAPOTHEKER : Welke acties tegen ziekenhuisapotheek die geneesmiddelen aan het publiek verkoopt? Rapportering hoofdziekenhuisapotheek aan hoofdarts?	3	1,1%
ANDERE (1 vraag per thema): Naam apotheek, huisapotheek, gerechtelijk recht (uitlegging beslissing tuchtinstantie), strafprocedure (aanwezigheid lid Orde bij verhoor apotheker), apotheker als getuige bij wilsverklaring euthanasie, ...	13	4,6 %
TOTAL	281	100,0 %

B. Vragen van de organen van de Orde en hun leden

Naast de analyse van de verzoeken die van buiten de Orde der Apothekers komen, staat de juridische dienst van de Nationale Raad ook ten dienste van de organen van de instelling en de leden ervan, met respect voor hun onafhankelijkheid in de uitoefening van hun eigen bevoegdheden.

Tussen 1 januari en 31 december 2018 werden 167 vragen gesteld, een beetje meer door het Franstalige gedeelte van de Orde (91 vragen tegen 76 in het Nederlands). In ongeveer 82 % van de gevallen kwamen de vragen vanuit de Provinciale Raden, hetzij van de leden zelf (86 verzoeken), hetzij van hun administratieve secretaresse (51 verzoeken). Logischerwijze hadden de vragen meestal betrekking op technische aspecten betreffende de reglementering van het beroep van apotheker, de deontologie en het verloop van de tuchtprocedure; Aandacht werd ook in het bijzonder besteed aan het thema van de verkiezingen aangezien 2018 een verkiezingsjaar was (zie Deel 3, punt II.A hierboven). Als antwoord wordt er meestal verwezen naar toepasselijke juridische teksten of naar het Vademecum voor de farmaceutische tuchtprocedure, dat aan alle leden van de raden van de Orde wordt gegeven en dat door de juridische dienst wordt geüpdated.

C. Adviezen en communicaties

Een derde aspect van de adviesactiviteit van de juridische dienst is de redactie van communicaties die bestemd zijn voor publicatie op de website van de Orde der Apothekers of van interne nota's om de leden van de Nationale Raad in te lichten **tijdens hun** werksessies (Bureau of Raad). De onderwerpen zijn heel gevarieerd.

Deze teksten worden door de juridische dienst voorgesteld op eigen initiatief op basis van de juridische of politieke actualiteit die hij nauw

volgt en na overleg met de directeurs, of op verzoek van de Nationale Raad zelf.

Communicaties opgesteld door de juridische dienst en gepubliceerd op de website van de Orde in 2018	
Titel	Datum
Het meten van het gezichtsvermogen gelinkt met de verkoop van brillen in de apotheek (link naar de site)	12/02/2018
Insolventie – Oproep tot kandidaten voor de lijst van medefunctionarissen apothekers (link naar de site)	20/03/2018
Communiqué betreffende de lopende procedure tegen de Orde der Apothekers bij de Belgische Mededingingsautoriteit (link naar de site)	09/11/2018

De interne nota's die tijdens de vergaderingen van de Nationale Raad (Raad en Bureau) voorgesteld worden in 2018 hadden o.a. betrekking op de volgende thema's:

- Nieuw insolventierecht - Boek XX WER: kritische analyse van de voorgestelde hervorming van het insolventierecht, opstellen interne procedure, modelbeslissing nationale raad voor goedkeuring/weigering kandidaten, aanvraagformulier inschrijving op lijst insolventiefunctionarissen;
- Openingsuren apotheken: bespreking beslissing Raad van Beroep d.d. 21/12/2017;
- Voorafgaande notificatie deontologische Code aan Europese Commissie: bespreking arrest Hof van Cassatie 05/01/2018;
- Hervorming deontologische Code: opstellen voorstel hervorming bepalingen inzake reclame, ristöns, ronselen, commerciële praktijken, lokalisatie, inrichting apotheek;
- De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG): sensibilisering Provinciale Raden;
- Google Adwords: analyse arrest Hof van cassatie 07/06/2018;
- Belgische Mededingingsautoriteit: analyse lopende procedures.

- Aflevering van brillen en meten van het gezichtsvermogen: juridische analyse van het al dan niet bestaan van een monopolie van de optiker;
- Gezamenlijke communicatie Ordes: voorstel tekst.

III. Externe vergaderingen

A. Tussenkomen als spreker

De leden van de juridische dienst van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers moeten soms tussenkomen als **spreker** om bepaalde aspecten van hun activiteiten voor te stellen.

- Elke jaar neemt de juridische dienst deel aan de **deontologische sessies** die door sommige universiteiten

worden georganiseerd (zie **Deel I.**, punt **VI**).

- In het kader van de hervorming van het insolventierecht voor de apothekers (zie **Partie I.**, punt **III, B.**) hebben de juristen samen met de directeurs sommige Provinciale Raden individueel geïnformeerd. Zij hebben ook meer gedetailleerde informatiesessies georganiseerd voor alle personen die interesse toonden voor de functie van mede-insolventiefunctionaris apotheker.
- Vereniging voor Ziekenhuisapothekers (VZA): voordracht over ethiek in het kader van postuniversitaire vorming van ziekenhuisapothekers (dinsdag 2 oktober 2018; spreker G. Laekeman).

B. Punctuele vergaderingen

Naast de vergaderingen die direct aan de activiteit van de Orde der Apothekers gelinkt zijn en waaraan de juridische dienst in principe deelneemt samen met de directeur(s) en/of met andere lid/leden van de Nationale Raad (zie Tabel 1 hierboven), organiseren de juristen ook hun eigen vergaderingen of gaan ernaartoe. In 2018 hebben er geen zo'n vergaderingen plaatsgevonden.

C. Colloquia en seminars

Om de juridische actualiteit te volgen en aan de vereisten van permanente vorming van het

Instituut voor Bedrijfsjuristen te voldoen, neemt de juridische dienst, naast de raadpleging van verschillende bronnen van juridische informatie (officiële staatsbladen voor de wetgeving, gespecialiseerde juridische tijdschriften, newsletters...), regelmatig deel aan studiedagen of -namiddagen over onderwerpen die verband houden met hun praktijk. De tabel hieronder geeft een overzicht van de colloquia en seminars die de juridische dienst heeft gevolgd in 2018.

Tabel 3. Colloquia en seminars waaraan de juridische dienst heeft deelgenomen in 2018

Organisator(en)	Titel	Datum
Rovacon (NL)	Seminarie betreffende GDPR → <i>Aanvullende deelname van de Nederlandstalige directeur</i>	01/02/2018
Partena (FR)	Webinaire - Pratiques RH et GDPR	08/03/2018
Institut des Juristes d'entreprise (FR)	Cours de déontologie de l'Institut des Juristes d'entreprise	05/06/2018
KUL, UAntwerpen, VUB, Ugent (NL)	Het burgerlijk procesrecht hervormd	12/09/2018
Orde Van Vlaamse Balies (OVb) (NL)	Opleiding insolventiefunctionarissen → <i>Aanvullende deelname van de Nederlandstalige directeur</i>	26/09/2018
Bachi (NL/FR/ENG)	Disruptive Marketing Symposium	04/10/2018
Orde der Artsen (NL/FR)	Opleiding mede-insolventiefunctionaris	19/10/2018
Larcier (FR)	Le droit économique après l'entrée en vigueur de la loi du 15 avril 2018	29/11/2018

BESLUIT

De Orde der Apothekers blijft een te weinig bekende instelling voor velen, waarvan de activiteiten vaak moeilijk kunnen onderscheiden worden van deze van andere instellingen, met name de beroepsverenigingen van apothekers. Deze verenigingen zijn uitsluitend opgericht voor de studie, de bescherming en de ontwikkeling van de beroepsbelangen van hun leden: een vast bevoegdheidsdomein dat niet toekomt aan de organen van de Orde.

De bevoegdheid van de Orde op verschillende vlakken is beperkt. Toch zijn de **activiteiten van de Orde gevarieerd**, zowel wat betreft de onderwerpen, de aanleiding als de partners.

Voor 2018 onthouden we dat het een zeer druk jaar was. Verkiezingen binnen de Orde - oprissingswerken van de gebouwen (zie foto's hierbij) - de nieuwe insolventie wet.

Dit verslag heeft tot doel om een gedetailleerd overzicht van deze activiteiten te geven met het oog op meer **transparantie** om de Nationale Raad van de Orde der Apothekers en de personen die erin dagelijks werken beter te laten kennen.

Vóór oprissingswerken

Na oprissingswerken van de voorgevel

De deur van de vergaderzaal:
vóór oprissingswerken

Na oprissingswerken

Orde der Apothekers
NATIONALE RAAD

H. Jaspalaan 94 | BE 1060 Brussel | 1+32 2 537 42 67 | 1+32 2 537 45 72
info@ordederapothekers.be | www.ordederapothekers.be | BE 30 6451 6069 7511